

HRVATSKI *glasnik*

Godina XVIII, broj 19

8. svibnja 2008.

cijena 100 Ft

**Pažanke u izvornoj nošnji,
na IX. međunarodnom festivalu čipke u Kiskunhalasu**

Foto: Stipan Balatinac

Komentar

Obljetnice su dio našega života, pojedinačnog i kolektivnog pamćenja

Proslave i obilježavanje značajnijih obljetnica dio su našega svakodnevnog života, ali i života naše hrvatske zajednice u Mađarskoj. Prisjećanjem na značajne događaje i istaknute osobe radimo na očuvanju i jačanju osjećaja o nacionalnoj pripadnosti, ali i nalazimo temelje na kojima možemo graditi budućnost. Jer narod koji ne poznaje svoju prošlost, nema ni budućnosti.

Ovih dana, tjedana u Bačkoj se pripremamo za dvije doista značajne obljetnice, a to su 320. obljetnica doselidbe bunjevačkih Hrvata i 60. obljetnica pokretanja hrvatskoga školstva, utemeljenja i početnih koraka naših prvih narodnih škola, prvih učitelja i njihova pionirskog rada čime su ne samo obilježili prosvjetni i kulturni život proteklih šest desetljeća nego i pridonijeli stvaranju hrvatske inteligencije u Mađarskoj. Naše bunjevačke i šokačke škole, i desetljećima jedina budimpeštanska gimnazija bile su rasadnikom hrvatskih intelektualaca koji su radili, još i danas rade diljem Mađarske.

No, nije bilo sve lijepo i lako jer bilo je i teških trenutaka. Nakon velikog zanosa u prvim poratnim godinama, ubrzo je došlo do preokreta i nesagledivih posljedica koje osjećamo do danas. Nakon 28. lipnja 1948, kada je komunistički tabor predvođen Staljinom izopćio Titovu Jugoslaviju, pa sve do 1955. uslijedilo je mučno razdoblje kada su mnogi naši intelektualci, društveni, kulturni i prosvjetni djelatnici osuđeni na progonstvo i robijanje, na radne logore. Raseljeni su, ponižavani i otkinuti od svog zavičaja u koji su se mogli vratiti samo godinama poslije. Neki su i svojim životom platili, ni krivi ni dužni, kao žrtve neljudskoga vremena i poretka. U to vrijeme ukinute su već i prve škole u nekim našim naseljima. Međutim, mnogi od spomenutih žrtava nisu odustali, već naprotiv, vratili se i cijeli život posvetili svom pozivu zaduživši nas svojim radom. Svi oni mogu nam biti uzorom, a najmanje što su zaslužili jest da ih se prisjetimo, da mladim naraštajima ukažemo na njihov rad i ustrajnost. I ne samo obilježavanjem ove tužne i za nas pogubne obljetnice nego i svestranim istraživanjem toga razdoblja, trebali bismo sačuvati sve ono za što su se oni zalagali srcem, životom i djelom.

S. B.

Svibanjski mirisi su posvuda oko nas, pa i osmijesi na majčinu licu ozarenom pažnjom svoje djece. Najljepša nedjelja poklona, poklonstva, tradicionalno je proslavljena i kod naših hrvatskih vjernika, gradišćansko-hrvatskim hodočašćem u Juru, gdje je služena sveta misa na hrvatskom jeziku. Ostaci povijesti, i običaja, koje nisu zameli vjetrovi proteklih petsto godina obitavanja. Čvrstina vjere, a

kroz vjeru i jezika jest ono što okuplja, što traje. Ako živimo to svakodnevno, onda je to i dio nas, prigodna vjerska okupljanja uz direktive odozgo više su formalni načini bez dubljega traga. Uvjeravam se u to svakodnevno. Tako je i prva svibanjska nedjeljna misa u Serdahelu protekla u djeliću hrvatskoga duha. Nova vjeroučiteljica i novi župnik naučili su djecu i pokazali im kako se pozdravljaju majke na svetoj misi i na hrvatskom jeziku s par pjesama i recitacija. Mali, ali veliki i značajni koraci u naselju koje i danas umalo u devedeset posto nastavaju pomurski Hrvati. Sve ovisi o ljudima. Tako je, primjerice lani, svetu pričest u Pečuhu petnaestak učenika hrvatske škole primilo na mađarskom jeziku u sklopu svete mise na mađarskom jeziku. Vjeroučiteljica je ista i prošle i ove godine, ali je razrednica druga. Ovogodišnji prvopričesnici pečuške hrvatske škole na prvi dan Duhova primit će svetu pričest, naravno, na hrvatskom jeziku. U čemu je razlika, zapitat će se naš čitatelj na prvo čitanje. Ako se zaustavi samo na trenutak i zamisli

nad dubinom napisanih riječi, uvjerit će se u značenje naoko malih stvari koje imaju presudnu ulogu u oblikovanju pojedinca i zajednice, u našem slučaju hrvatske zajednice u Mađarskoj. Godina 2008. je godina Biblije. Niz izložaba, prigodnih izdanja, konferencija, znanstvenih skupova, susreta mladih, niz akcija u godini Biblije, čiji smo svjedoci i u mjesnim župama i na razini crkve. Ako se samo zamislim

nad činjenicom kako bi hrvatski vjernici u Mađarskoj mogli obilježiti godinu Biblije skrećući time pozornost na sebe, ali i na činjenicu vjere i jezika, pisma, koje ih je održalo, naslućujem, iako tek laički, velike mogućnosti vlastitog učvršćivanja kolektivne povijesti svih hrvatskih etničkih skupina u Mađarskoj. Niz izdanja kroz povijest, niz istaknutih svećenika, prosvjetitelja, čuvara riječi, molitvenika, katekizama sve do današnjih dana. Mogli bismo napraviti takvu akciju, izložbu kojom bismo pokazali neprekinutost hrvatske pisane riječi kroza stoljeća preko sakralne literature. Jer čitali smo Bibliju na hrvatskom jeziku i time učvršćivali svoju pismenost i svoju vjeru, svoje obrazovanje, svjetonazor. Čitala se Biblija. Danas se ne čita ili se vrlo rijetko čita, ljudi nemaju vremena za čitanje. Možda je upravo godina Biblije prigoda da se udu bimo u čitanje, čitanje Biblije, zamislimo nad pročitanim, jer kažu kako onaj koji stvarno čita, nalazi i put k zadovoljstvu i sreći.

Branka Pavić Blažetin

Foto: Petar Tyran

U nedjelju na 36. Hrvatskom shodišću pred kipom Blažene Divice Marije u Juri su se našli Hrvati iz Austrije, Slovačke i Ugarske. Svečani prodikač je bio mons. dr. Djure Hranić, pomoćni biskup i teološki profesor iz Djakova. Na slici Koljnofac Geza Völgyi st. pri svetom pričesćanju

Aktualno

Sjednica Županijske hrvatske samouprave i tribina Hrvatskoga glasnika u Baji

Dvije velike hrvatske priredbe u svibnju

U županijskome Narodnosnom domu u Baji u četvrtak, 24. travnja, održana je sjednica Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije. Na dnevnom redu bila je rasprava o izmjeni proračuna za 2008. godinu, te dogovor o pripremama županijskih hrvatskih priredaba koje će se održati u svibnju. Predsjednik Joso Šibalin uz ostalo izvijestio je okupljene kako je Županijska hrvatska samouprava na natječaju za obavljanje javnih zadaća dobila 45 bodova odnosno potporu u iznosu od 352 tisuće forinti. Tako će se prihodi i rashodi planirati sa približno 3,5 milijuna forinti jer se još ne zna točan ostatak novca iz 2007. godine. Podsjetivši kako je samouprava od Županijske samouprave već dobila dva milijuna, a opća državna potpora iznosi 868 tisuća forinti, za troškove rada samouprave izdvojeno je 900 tisuća, za županijske programe 500, a za podupiranje mjesnih samouprava i udruga, odnosno mjesnih i županijskih priredaba 1,5 milijun forinti.

Tribina Hrvatskoga glasnika

Nakon županijske sjednice održana je i tribina Hrvatskoga glasnika, tjednika Hrvata u Mađarskoj. Glavna i odgovorna urednica Hrvatskoga glasnika Branka Pavić Blažetin okupljene je ukratko izvijestila o povijesti hrvatskog tiska u Mađarskoj, te o radu Hrvatskoga glasnika koji je pokrenut 1. svibnja 1991. godine, a od 2000. radi u okviru izdavačke kuće Croatica u Budimpešti. Među ostalima ona je naglasila kako je u protekle 2,5 godine, otkako uređuje list, broj pretplatnika više nego utrostručen, što znači povećan na 950-ak pretplatnika. Nadalje istaknula je važnost očuvanja i njegovanja materinskog jezika putem pisane hrvatske riječi jer, kako reče, ona je zalagatelj opstanka i budućnosti Hrvata u Mađarskoj. Izrazivši nadu da će povišena državna potpora od najavljenih 39 milijuna forinti omogućiti grafičko osvježenje i sadržajno bogaćenje lista na većem broju stranica, uz mogućnost objavljivanja povremenih ili redovitih priloga za djecu i mladež te drugih zanimljivih napisa. Hrvatski glasnik preko svojih suradnika uspijeva pratiti sva događanja po našim regijama, a povremeno se svojim napisima javljaju i vanjski autori. Od samih početaka kao urednica trudi se na

Uz primjedbu dopredsjednika Stipana Šibalina da ubuduće svaki zastupnik dobije proračun Županijske hrvatske samouprave s konkretnim proračunskim stavkama, jednoglasno je prihvaćen nacrt izmjene proračuna koji će se konkretizirati pošto se ustanovi ostatak od prošle godine.

U nastavku su dogovorene posljednje pripreme za 60. obljetnicu hrvatskoga školstva u Bačkoj, koja će se proslaviti u subotu, 10. svibnja, u Gari.

Nakon toga 30–31. svibnja u Baji će se prirediti i svečanost povodom obilježavanja 320. obljetnice doselidbe bunjevačkih Hrvata u Bačku, organizirat će se sadržajan kulturno-zabavni program, a očekuje se i predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić. Među ostalima, donesena je i odluka da će Županijska hrvatska samouprava s 200 tisuća forinti podupirati Malu ljetnu školu hrvatskoga jezika u Santovu koja će se organizirati 16–21. lipnja.

redovite susrete s čitateljima. U proteklom razdoblju ustrojeno je više tribina i radionica Hrvatskoga glasnika, koje će se nastaviti i ubuduće.

Susret s čitateljima, kojemu su nazočili prije svega predstavnici hrvatskih samouprava iz Bačke, nastavljen je uz razgovor o sadržaju lista. Sudionici su izrazili ponajprije svoje zadovoljstvo listom koji prati hrvatske priredbe i događaje, ali je bilo i nekoliko primjedaba te prijedloga. Predsjednik kečkemetske hrvatske samouprave Stipan Šibalin dao je primjedbu na objavljivanje tekstova koji se, po njemu, objavljuju sa zakašnjenjem te događaji gube na aktualnosti, ali i da Hrvatski glasnik često dobivaju sa zakašnjenjem, u ponedjeljak ili čak utorak. U svom odgovoru Branka Pavić Blažetin reče kako nije riječ o vijestima, nego o napisima, izvješćima koje zbog velikog broja događaja list ne može svaki put objaviti u aktualnome broju. Prihvaćeni su prijedlozi čitatelja da bi se više trebalo posvetiti napisima o zanimljivim osobama, istaknutim pripadnicima naše zajednice, napose o mladima, bivšim učenicima naših škola, ali treba poraditi i na širenju pretplatnika.

BUDIMPEŠTA – Potpredsjednik Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE), zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, sudjelovao je u ponedjeljak, 28. travnja, na sjednici predsjedništva CCEE-a u Budimpešti. Na sjednici, između ostalih tema, raspravljalo se o godišnjem planu CCEE-a, posebno o njegovoj godišnjoj skupštini koja će se održati potkraj rujna u Budimpešti. Kardinal Bozanić sudjelovao je u utorak, 29. travnja, na zajedničkoj sjednici predsjedništva Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) i Vijeća biskupskih konferencija zemalja Europske unije (COMECE) u Budimpešti. Na sjednici je CCEE predstavljao kardinal Péter Erdő, kardinal Josip Bozanić, kardinal Jean-Pierre Ricard, mons. Aldo Giordano i Ferenc Janka, a COMECE mons. Adrianus van Luyn, mons. Diarmuid Martin, mons. Piotr Jarecki, mons. Noël Treanor i Stefan Lunte.

DUŠNOK – Tradicionalni Racki Duhovi u Dušnok, koji će se prirediti 11–12. svibnja u parku na Bari, u subotu u 17 sati počinju misnim slavljem, a u 18 sati održat će se svečano otvorenje i prigodni kulturni program. Nekoliko godina toga se dana okupljaju i Dušnočani sa svih strana, koji više ne žive u rodnome selu. Među ostalima, u 19.30 sati upriličit će se prijam za pristigle goste, izbor duhovske kraljice i kralja, a od 20.30 do 22 sata priređuje se i hrvatska plesačnica uza sudjelovanje Orkestra „Vizin” iz Pečuha. Na prvi dan Duhova, u nedjelju prijepodne, već po običaju, program se nastavlja zabavnim programima za djecu, te gastronomskim natjecanjem. Od 17 sati održava se prigodni kulturni program, a uz druge nastupaju plesne skupine odnosno pjevački zborovi iz Trnjana u Hrvatskoj i iz Tukulje, te Orkestar Zora iz Kisega koji će od 20 sati svirati i na balu. U programu nastupaju i domaća društva, plesna i tamburaška skupina „Danubia”, Pjevački zbor „Biser” i Izvorna pjevačka skupina. Zvijezda večeri bit će mađarski pjevač Gyula Vikiđál, a od 24 sata pučku veselicu uljepšat će i vatromet.

SALANTA – U organizaciji mjesne samouprave sela Salante te seoskog savjetovišta za starije osobe, točnije doma starih, i ove se godine u Salanti 30. svibnja priređuje Dan starih na koji se pozivaju svi salantski umirovljenici. Uz prigodne govore seoskog načelnika, poklone i objed priprema se i bogati kulturno umjetnički program u kojem će nastupiti i plesači KUD-a Marica iz Salante sa svojim orkestrom te mjesni ženski pjevački zbor naših Hrvatica.

ČITAJTE I ŠIRITE HRVATSKI GLASNIK!

Predstavili se Pomurci na Undi

ZAGREB – U prigodi 337. obljetnice od tragične smrti hrvatskih velikana i mučenika Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana, u srijedu, 30. travnja, služila se sveta misa u zagrebačkoj katedrali. Misu za domovinu i sve koji su živote položili za njezinu slobodu i neovisnost predvodio je Matija Berljak, pročelnik Katedre kanonskoga prava Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu. Uoči mise kod poprsja Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana na njihovoj grobnici u zagrebačkoj katedrali državna, županijska, gradska, vojna i druga izaslanstva položila su vijence i zapalila svijeće.

VRŠENDA – U organizaciji vršendske Hrvatske samouprave te tamošnje Vjerske i kulturne udruge, 29. lipnja skupina od četrdesetak izletnika hodočasnika, vršendskih Hrvata odlaze u Zadarsku i Šibensku županiju. Uz posjete vjerskim zdanjima toga kraja i hodočasnim mjestima, posjetit će Plitvička jezera i Slapove Krke, a smješteni će biti u Sv. Filipu i Jakovu. Troškove jednodnevnog boravka u matičnoj domovini snose izletnici, a autobusne troškove i cijelu organizaciju puta na sebe su preuzeli Hrvatska samouprava te Vjerska i kulturna udruga vršendskih Hrvata.

ERČIN – Ovogodišnji prvosvibanjski praznik u Erčinu bio je u znaku hrvatske glazbe i narodnoga plesa. Na obali prekrasnog Dunava, kazao je za Hrvatski glasnik Marko Sili, bilo je više nego ugodno. Već u ranim prijepodnevnim satima okupili su se mladi, i to u velikom broju te plesali kolo, dok se ispred otvorene pozornice u kotlovima kuhao racki gulaš, a u glinenim vrčevima grah po receptu mohačkih Šokača. Više od trideset hrvatskih obitelji donijelo je najfinije domaće kolače kod posebno postavljenog šatora rackih Hrvata te vina iz vlastitih podruma kojima su nudili sve one koji bi se zaustavili kod njih, a takvih je bilo mnogo. U poslijepodnevnom satima u novim i obnovljenim narodnim nošnjama i s novom koreografijom nastupio je Folklorni ansambl Zorica. Osamnaest plesača s 25-minutnim programom. Vrijeme je bilo više nego ugodno i kao takvo pogodno za druženje. Napomenimo kako se 31. svibnja, u subotu, u Erčinu priređuje Narodnosni dan Fejerske županije na koji sve zainteresirane otvorena srca očekuju gradska i Hrvatska samouprava naselja Erčina.

KANIŽA – Županijsko društvo Hrvatica na čelu s predsjednicom Marijom Vargović 12. travnja za svoje članice organiziralo je izlet na Bledsko jezero u Sloveniju. Troškove izleta sudionici su snosili sami. Predsjednica im je obećala da tijekom ljeta ili jeseni bit će organizirano hodočašće u Mariju Bistricu, kamo pomurske žene redovito odlaze.

KUD Sumarton

S poticajem i materijalnom potporom Hrvatske državne samouprave započet je program turneja među regijama s nastupom pomurskih kulturnih društava u Gradišću, koji je ostvaren 19. travnja na Undi.

Članovi hrvatskih kulturnih društava iz Kaniže i Sumartona pristigli su na Undu u predvečernjim satima, gdje su pribivali na hrvatskoj misi u crkvi Sv. Martina, koju je govorio Štefan Dumović, mjesni župnik. Zborovi iz Pomurja pratili su misno slavlje s crkvenim pjesmama.

Župnik je pozdravio goste i ukratko govorio o podrijetlu undanskih Hrvata, te predstavio selo i župu.

Kulturni program je započet pozdravnim riječima Miše Heppa, predsjednika Hrvatske državne samouprave, koji je istaknuo važnost međuregijskih turneja, na kojima se upoznaju pripadnici iste nacionalnosti, prilikom kojih se druži, upoznaju se kulturne vrijednosti drugih regija.

Pozdravnim se riječima pridružio i predsjednik undanske Hrvatske manjinske samouprave Štefan Kolosar, koji je i predsjednik Kulturnog društva „Veseli Gradišćanci“. On

je pozdravio predstavnike pomurske regije, zahvalio na odazivu i zaželio ugodan boravak u naselju Undi.

Marija Vargović, predsjednica kaniške Hrvatske manjinske samouprave, predstavila je hrvatsko kulturno društvo toga pomurskoga grada, a Joža Đurić, predsjednik KUDA, govorio je o sumartonskome kulturnom društvu koje je 2006. slavilo svoju desetu obljetnicu i ima pet sekcija, te podmladak.

Domaćini su mogli pratiti isječak hrvatske kulture iz Pomurja, no na repertoaru bilo je plesova i iz drugih hrvatskih regija.

Kulturno društvo iz Kaniže predstavilo se s karakterističnim pomurskim pučkim pjesmama i međimurskim plesovima, a sumartonski plesači s koreografijom Antuna Kričkovića „Pomurski ugođaji“, te „Šokačkim plesovima“. Mladi sumartonski plesači izveli su Valpovo kolo i gradišćanske plesove, a tamburaški orkestar „Sumartonski lepi dečki“ oduševili su publiku pjesmama raznih hrvatskih regija.

Nakon kulturnoga programa druženje se nastavilo na večernjoj zabavi.

Beta

Drugi međunarodni festival ogranaka Matice hrvatske u Tuzli

Tuzla, Osijek, Pečuh, Subotica

Radi okupljanja Matičinih ogranaka koji gravitiraju ovom regionalnom prostoru, i upoznavanju jednih drugih u prvom redu regionalnih kultura, lani u travnju u Osijeku je održan prvi Međunarodni festival ogranaka Matice hrvatske. Na taj se način pokušavaju upoznati ovi Matičini ogranci u susjednim gradovima i državama Tuzla (Bosna i Hercegovina), Osijek (Hrvatska), Subotica (Srbija) i Pečuh (Mađarska). Domaćin drugoga dvodnevog festivala, održanog od 24–25. travnja, ove je godine bila Tuzla, a gost Festivala Matica hrvatska iz Čitluka. Dvodnevna manifestacija otvorena je izložbom radova s likovne kolonije „Breške” (radovi članova HKD Napredak iz Tuzle, autori Marina Trogrlić, Vinko Lamešić, Čazim Sarajlić). Potom je predstavljeno izdavaštvo pojedinih ogranaka te upriličen znatan broj i predavanja. Tako su o hrvatskim knjigama tiskanim u Pečuhu govorili Janja Prodan i Stjepan Blažetin. Janja Prodan izlagala je na temu: Hrvatske tiskane knjige u Pečuhu tijekom XVIII. i XIX. stoljeća, a Stjepan Blažetin govorio je o hrvatskim tiskanim knjigama u Pečuhu nakon demokratskih promjena. Njihova predavanja pobudila su veliko zanimanje slušateljstva, jednako kao i predavanje Andora Véghe: Gajde u glazbenoj

kulturi Hrvata u Mađarskoj, uz glazbenu pratnju gajdaša Pave Gadanjija iz Novoga Sela čule su se i karakteristične melodije iz glazbene gajdaške baštine Hrvata u Mađarskoj. U izaslanstvu Matice hrvatske Pečuh bio je i Matičin tajnik Ivan Gugan. U Tuzli se govorilo i o hrvatskom jeziku potkraj 20. i u 21. stoljeću, pokladnim običajima bunjevačkih Hrvata u Bačkoj, o Hrvatima sjeverne Bačke u građi Historijskog arhiva Subotice, o Meši Selimoviću... Bio je prikazan film „Pivaj, Bačka, veselo” te izvedene tri kazališne predstave: „Petruškini glazbeno-ljubavni jadi” u izvedbi osječkoga studenta glume i lutkarstva Majkla Mikolića, „Filoktet” H. Müllera u izvedbi Teatra Kabare iz Tuzle te ulomci monodrame M. Prčića „Spomenik Đidi Vukoviću” u interpretaciji Mirjane Ivković Ivandekić. Cilj Festivala, kako je u ime domaćina naglasila predsjednica Matice hrvatske Tuzla Marica Petrović, jest promicanje hrvatske kulture, jezika i tradicije te njihovo oplemenjivanje drugim kulturama i običajima.

Uz narečeno sudionici Festivala imali su priliku posjetiti Srebrenik, Gradačac, franjevački samostan u Dubravama i crkvu Sv. Franje u Brčkom okrugu.

bpb

PEČUH – U organizaciji Hrvatske samouprave Baranjske županije, 9. svibnja u uredu Skupštine Baranjske županije (Pečuh, Széchenyiev trg broj 9), s početkom u 10 sati počinje sastanak hrvatskih teritorijalnih samouprava, svojevrsni forum hrvatskih manjinskih samouprava Baranjske županije, s istaknutim predavačima, među njima: dr. János Hargitai, predsjednik Skupštine Baranjske županije, koji će govoriti o iskustvima rada teritorijalnih manjinskih samouprava u Republici Mađarskoj. Potom će Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave, govoriti o suradnji HDS-a s teritorijalnim i lokalnim samoupravama, nakon čega slijede izlaganja predsjednika teritorijalnih manjinskih hrvatskih samouprava o djelovanju na području svoga djelokruga. Branka Pavić Blažetin, glavna i odgovorna urednica Hrvatskoga glasnika izlagat će na temu Suradnja Hrvatskoga glasnika s mjesnim i teritorijalnim samoupravama, a Gabor Győrvári, ravnatelj Školskog centra Miroslava Krležje, predsjednik Odbora za školstvo HDS-a, izlagat će na temu: Stanje školstva Hrvata u Mađarskoj i odgovornost dužnosnika manjinskih samouprava. Sudionici foruma istoga dana posjetit će i Hrvatsko kazalište i Hrvatski klub Augusta Šenoa u Pečuhu.

DONJI MIHOLJAC – Završava se projekt izgradnje biciklističke staze uz Dravu, Bike Drave Toure od Belišća do Donjeg Miholjca, koji je ostvaren putem Interrega III/A. U radove je uloženo 160 tisuća eura, a otvaranje staze očekuje se početkom studenoga, ako se dotada dobije uporabna dozvola za nju. To je takozvani zrcalni projekt koji se ostvaruje i s mađarske strane, a glavni je nositelj projekta Agencija za razvoj južnoga Zadunavlja. Projekt je povezoao dva granična prijelaza Belišće–Breme te Donji Miholjac–Drávaszabolcs. Ovih su dana grad Donji Miholjac i Turistička zajednica grada izrazili želju da se napravi Biciklijada Tour de Slavonia kao program širenja projekta Bike Drave Tour, i to 17. svibnja. Biciklijada bi trebala privući velik broj ljubitelja prirode i biciklanja s obadje strane granice.

OSIJEK – U organizaciji Veleposlanstva Republike Mađarske u Hrvatskoj i Županijske komore Osijek, 15. svibnja u prostorijama osječke Komore održat će se hrvatsko-mađarski skup. Tom će prigodom biti bilateralni razgovori između mađarskih i osječko-baranjskih gospodarstvenika.

„Hrvatska povijest čipke“ na IX. međunarodnom festivalu čipke u Kiskunhalasu

Iznimno zanimanje za čipkarskom tradicijom

U organizaciji Zaklade „Halaška čipka“ potkraj protekloga tjedna u bačko-kiškunskom Kiskunhalasu održan je IX. međunarodni festival čipke, koji je okupio izlagače 12 europskih zemalja, „čipkarskih velesila“, a počasni gost bila je Hrvatska. Generalni pokrovitelj priredbe bila je dr. Katalin Lévai, predstavnica Europskog parlamenta.

U petak, 25. travnja, u 17 sati u Domu čipke na otvorenom upriličeno je svečano otvorenje Festivala i izložbe „Hrvatska povijest čipke“ kojoj su nazočili i brojni visoki gosti iz Hrvatske, predstavnici Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu, Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Etnografskog muzeja iz Zagreba, te predstavnici grada i Turističke zajednice Lepoglave i TZ Hrvatske u Budimpešti. Svečanosti su pribivali i predsjednici HDS-a te SHM-a u Mađarskoj i Bačkog ogranka SHM-a, predstavnici HMS-a iz Kečkemetu te profesori i studenti hrvatskog odjela bajske Visoke škole Józsefa Eötvösa.

Zaželjevši dobrodošlicu, okupljene je pozdravio gradonačelnik dr. László Várnai, a pozdravni govor održao je i veleposlanik Republike Hrvatske Ivan Bandić, pokrovitelj priredbe, koji je povodom otvorenja te izložbe naglasio kako se radi o pravim umjetničkim djelima. Svečanost otvorenja svojim nastupima uljepšali su Ženski pjevački zbor „August Šenoa“ iz Pečuha i Tamburaški sastav „Lepoglavski kaj“ iz Lepoglave.

Izložbu „Hrvatska povijest čipke“, te na daleko poznate čipke iz Lepoglave, Hvara i Paga ukratko je predstavila Nerina Eckhel, kustosica Etnografskog muzeja u Zagrebu.

Čipkarstvo u Hrvatskoj ima dugu tradiciju. Nakon otvorenja velik broj posjetitelja pogledao je spomenutu hrvatsku izložbu, postavljenu u posebnoj dvorani.

Mogli smo se i sami uvjeriti kako su danas u Hrvatskoj, ali i međunarodno najpoznatije lepoglavska, paška i hvarska čipka.

Lepoglavsku su čipku davne 1400. godine počeli izrađivati redovnici pavlini (bijeli fratri). Čipka se izrađuje na batice, pomoću okrugloga tvrdog podloška i parnog brijia drvenih batica (dedek i bateki), preko nacrtanoga predloška. Upotrebljava se pamučni i laneni konac u bijeloj boji i bez boje. Ova se čipka danas u Lepoglavi podučava u školi čipke. Na poticaj Grada Lepoglave 2003. godine, radi obnavljanja tradicije osnovana je Zadruga lepoglavske čipke. U samostanu podignutom potkraj 15. stoljeća na Pagu benediktinke su razvile bogatu i raznovrsnu djelatnost, među njima i čipkarstvo, koje se proširilo Pagom, a danas djeluje i škola paške čipke koja se radi na iglu. Ona je važna sastavnica paške ženske narodne nošnje. Hvarska čipka, koju izrađuju benediktinke, radi se od agave, biljke podrijetlom s Tenerifa. Postupak počinje berbom listova agave starije od tri godine, zatim se iz listova izvlače niti duljine jednog metra koje se onda još posebno obrađuju. Hvarska čipka ima tri različite tehnike izrade. Prva se radi malom iglom za šivanje i metalnom iglom za mrežu

na način mreskanja u krug. Druga se radi malom šivačom iglom na kartonskoj podlozi, a treća se izrađuje malom iglom na razapetoj mreži.

Osim njegovanja i očuvanja tradicije čipkarstva, čipka je prepoznatljiv suvenir, a kao važan dio izvorne narodne nošnje nekada, danas se njezini pojedini dijelovi upotrebljavaju i kao modni uresi u odijevanju.

U subotu, 26. travnja, u Domu čipke priređeno je cjelodnevno prikazivanje čipkarskih tehnika i sajam čipke, privremena pošta i svečane poštanske marke. Čipkarice iz dvaju hrvatskih čipkarskih središta prikazale su čipkarsku tehniku paške i lepoglavske čipke, uz nastup TS „Lepoglavski kaj“. Istog je dana međunarodni žiri proglasio rezultate natječaja čipke, a predana je i nagrada publike.

Predstavljanje hrvatske čipkarske tradicije praćeno je s velikim zanimanjem, pa je pridonijelo i uspješnoj turističkoj promidžbi Hrvatske.

Izložba je otvorena do 11. svibnja, svakim danom između 9 i 12 te 13 i 17 sati.

S. Balatinac

Intervju

Davno zabilježen, a ne kasno napisan intervju

Šandor Matoric, Ša(o)nji, kako ga odmila zovu njegovi znanci, pravi je ugostitelj kojemu tako dobro stoji ugostiteljstvo da ga i ne mogu zamisliti kako radi neki drugi posao. Reći će vam to i svi oni koji su navratili u Ša(o)njijevu Seosku gostionicu u Starinu, ili u njegovu krčmu u Šeljenu. I oni koji su sudjelovali brojnim balovima u Šeljenu gdje je „glavni kuhar“ bio, a tko drugi nego Šandor Matoric. Jedne večeri, nećemo odati koje, dok se društvo zabavljalo u starinskoj Seoskoj gostionici, ukrala sam na trenutak Šandora i počela zapitkivati: o poslu, finim jelima s ražnja i roštilja, grahu spremljenom na podravski način, repicama, peki... Osim što je vrsni ugostitelj, Šandor je i aktivan član svojih zajednica, zastupnik Hrvatske samouprave grada Šeljina, te zastupnik mjesne samouprave u Starinu.

Razgovor vodila: Branka Pavić Blažetin

Je li često Hrvati, Hrvati iz Hrvatske, dolaze u tvoju Seosku gostionicu?

Često, posebice često prijatelji iz Grubišnog Polja. Imamo puno poznanika, i prijateljske veze naselja Starina i Šeljina sa Sopjem i Grubišnim Poljem. Rodio sam se u Starinu, tu završio osnovnu školu, srednju u Pečuhu, radio sam u Šeljenu i okolnim mjestima, a ima nekoliko godina kako sam se vratio i otvorio Seosku gostionicu u Starinu. Ljudi se u Starinu bore za selo i za okolicu, pa sam se i ja primio seoskog zastupništva. Teško i previše je teško živjeti u ovoj okolini, jer ima malo radnih mjesta i mogućnosti za zaposlenje, često se osjećamo kao da smo iza svih granica.

Ti se ipak dobro snalaziš. Kada god dođem, uvijek je veselo kod tebe.

Ne žalim se. Radimo.

Imao si gostionicu u Šeljenu, a ipak si otvorio ovu u Starinu. Zašto?

Želio sam se vratiti u svoje rodno selo. Bila je u selu samo jedna stara gostionica u kojoj se nije moglo jesti. Ja svojim gostima nudim i hranu. Kuhamo za seosku školu i za stare, kuhamo stotinjak obroka dnevno, a dolaze nam i mnogobrojni izletnici, imamo česte fešte po narudžbi, pečemo prase, janje, gibanice, spremamo grah na raznorazne načine, naše hrvatske specijalitete. Imam petero zaposlenih, seljani, Starinčani, napra-

vili smo uz državnu potporu najmoderniju kuhinju.

Bila je ovo jedna stara seoska kuća, taj duh starine sačuvan je na zidovima ovoga zdanja, stari alati, fotografije, peć... Gdje si to sve pokupio?

Sve se to skuplja po selu, po seoskim tavanima. Kada se prodaje neka kuća, kada netko prodaje svoju starinu, ja odem na lice mjesta. Stvari za koje neki kažu kako su smeće, meni su one potrebne, dio je to prošlosti kojom se mogu koristiti, i uživati u njoj. Ne samo ja nego i moji gosti.

Što ti je najdraže u ovoj gostionici?

Peć koju sam dao napraviti. Nije to takva peć kakva je nekada bila u ovim kućama, njezin oblik sam ja sam smislio, trebalo je riješiti centralno grijanje. Iz te peći grijem cijelu zgradu. Tu je i drveni strop, grede, mnogo sam toga promijenio. Mogu danas primiti četrdesetak gostiju te na ljetnoj terasi još pedesetak. Okupi se kada su veće fešte stotinjak ljudi. Spremam i vjenčanja i velike fešte u Draškovićevom dvorcu u Šeljenu, prijam za Dan grada, za Dan lubenica, Hrvatski bal, Dalmatinsku večer u Šeljenu... Već dvadeset i pet godina radim u ugostiteljstvu i svi me poznaju u ovome kraju.

Kakav je tvoj hrvatski jelovnik za jedan objed ili večeru?

Naravno da bih im spremio starinski specijalitet bošpor. To je jelo u kojem ima rajčice s malo paprike, to se napravi na slano, ukuha se unutra kobasica, jaje. Mi smo se na bošporu othranili. Jeli smo bogatiji bošpor u nedjelju, siromašniji (bez kobasica i jaja) češće. Ja često, pa i ovom večerašnjem društvu pečem janje na ražnju, prasetinu, gibanice sa sirom, makom, te grah na raznorazne načine. Grahovu salatu miješam s lukom. Najviše ipak radim zapečeni grah, na tanjurači, uz raznorazna mesa na grilu, pljeskavica, prasetina, vratina...

Tu je Drava, i seoski turizam?

Imamo izletnika na Dravi, razvijen je šport vožnja kenuom. Više od dvije tisuće kenuša se spusti niz Dravu godišnje. Organiziramo i nudimo im mali prigodni program, kojim se oni često koriste. Ljeti imamo i živu glazbu, svake druge nedjelje, petkom i subotom, i po narudžbi radimo i hrvatske fešte. Ako gosti žele spavati, onda im nađemo mjesto „u lepoj kući“, u prvim kućama u selu. Udobni su to stanovi kojima se rado koriste naši gosti.

Voliš li svoj posao?

Volim. Tko ovo ne voli, ne može to raditi.

Kakvi su ti planovi? Još dvadeset i pet godina u ugostiteljstvu?

Koliko? Dvadeset i pet godina? Nemoj me zezati. Malo se želim širiti, napravio bih nešto gdje bi se moglo noćiti. Djecu, imam sina i kćer, ne bih htio dati u ugostiteljstvo. Čovjek bi želio nešto drugo i bolje za svoju djecu nego ono čime se on bavi.

Šandoru je pri pomoći i supruga Marta

Budimpešta

Koncert Zagrebačkoga kvarteta

U organizaciji Veleposlanstva Republike Hrvatske i Predstavništva Hrvatske turističke zajednice u Mađarskoj, 17. travnja u kazališnoj dvorani Palače „Duna” održan je koncert Zagrebačkoga kvarteta, koji je odsvirao Die Kunst der Fuge od J. S. Bacha.

Spomenuti kvartet najstariji je hrvatski komorni ansambl. Godine 1919. utemeljili su ga Vaclav Huml, Ladislav Miranov, Milan Graf i Umberto Fabbri. Do konca prvog razdoblja djelovanja (1943) u Kvartetu su djelovali mnogi istaknuti glazbenici među kojima i D. Arany, Z. Topolski i S. Šulek. Drugo razdoblje Zagrebačkoga kvarteta počinje 1954. kada ga ponovno utemeljuju J. Klima, T. Šestak, D. Stranić i Z. Pomykalo. Tijekom dotadašnja četiri desetljeća tog razdoblja svoje umijeće u djelovanje Kvarteta

ulažu još mnogi glazbenici, među ostalima i Z. Balija, F. Kiefer, J. Stojanović, Đorđe i Marija Trkulja. Sadašnji članovi Kvarteta jesu Goran Končar, Davor Philips, Hrvoje Philips i Martin Jordan. Kvartet nastupa na svim kontinentima u znamenitim koncertnim dvoranama poput Sidney Opera Housea, New York UN Concert Halla, Berlin Schauspielhaus, London St. John Smith Sq., Concertgebouwa u Amsterdamu, Beethovenhausua u Bonnu i mnogima drugim. Brojni tonski zapisi, između ostalog preko 40 gramofonskih ploča, govore o bogatom repertoaru Zagrebačkoga kvarteta, ali i o trajnoj skrbi za domaće glazbeno stvaralaštvo. Mnogi domaći i inozemni skladatelji, počevši već od 1920. godine, posvetili su svoja djela tome kvartetu.

M. D.

METKOVIĆ – Od 8. do 11. svibnja, u organizaciji KUD-a Metković, održava se 24. smotra folklor „Na Neretvu misečina pala”. Tradicionalna je to smotra folklornih skupina iz šest županija obalnog i otočnog dijela Hrvatske (prije Smotra folklornih skupina Dalmacije). Stručni žiri imenuje najuspješnije skupine koje potom sudjeluju na nacionalnim smotrama. Kao gosti nastupaju i skupine iz ostalih dijelova Hrvatske. Prigodom svečanog otvorenja Smotre tradicionalno se upriličuje mimohod lađa u Metkoviću te koncert marijanskih napjeva u crkvi Sv. Ilije. Na 24. smotri nastupit će 80-ak folklornih skupina. U sklopu smotre održat će se i seminar iz tradicijskih glazbala te znanstveni skup na temu Tradicijska kultura u funkciji turističke promidžbe.

MOSTAR – U organizaciji Matice hrvatske Mostar, a u sklopu Dana Matice hrvatske Dvorana Muzičkog centra Pavarotti 9. travnja bila je premalena primiti sve koji su željeli uživati u koncertu „Ta divna Budimpešta” gdje su nastupili solisti Mađarske državne opere, a u sklopu Mostarskoga proljeća. Koncert je postignuće suradnje između Grada Mostara, Matice hrvatske i Muzičkog centra Pavarotti, a priređen je u sklopu posjeta gradonačelnika Budimpešte Gábor Demszkoga gradu na Neretvi. Solisti Mađarske državne opere pripremili su program u kojem su publici predstavili Verdieu i Brahmsova, te djela Thaisa, Kalmana i Lehara. Mađarski su solisti oduševili publiku koja je također dugim pljeskom nagradila violinista Zoltána Magu i pijanisticu Doru Bizjak. Inače, koncert „Ta divna Budimpešta” – kroz operu, operetu i mjuzikl dar je Grada Budimpešte Mostaru.

Kemljanski pjevački zbor Mate Meršić Miloradić pri osnivanju, pred tridesetimi ljeti

SPLIT – Znanstveni, književni i izdavački program ovogodišnjih 18. Marulićevih dana počeo je 20. i trajao do 23. travnja, kada su stručnjaci koji se bave djelima Marka Marulića posjetili Šibenik. Na ovogodišnjemu dvodnevnom međunarodnom znanstvenom skupu naslovljenom »Epistolografija hrvatskoga huma-

nizma i renesanse« u Splitu sudjelovala su 22 znanstvenika. Bilo je predstavljeno šest knjiga i 17. zbornik »Colloquium Marulianum«.

Održala se i kroatistička tekstološka

radionica na kojoj su sudjelovali studenti iz šest zemalja istočne Europe.

Na Dan hrvatske knjige, 22. travnja, tradicionalno su dodijeljene tri nagrade Društva hrvatskih književnika. Nagrada »Judita« za najbolju knjigu ili studiju o hrvatskoj književnoj baštini u 2007. godini pripala je Milovanu Tatarinu za knjigu »Ljubavi nebeske, ljubavi zemaljske«, a nagradu »Davidias« za najbolji prijevod djela iz hrvatske književne baštine na strane jezike dobio je István Lőkös za knjigu prepjeva poznatih Marulićevih pjesama na mađarski jezik: »Suzana«, »Tuženje grada Hjerolimima« i »Molitva suprotiva Turkom«. Nagrada »Slavić« za najbolji prvijenac pripala je Nadi Gašić za knjigu »Mirna ulica, drvored«.

[Mira Jurković]

VILJAN – Županijska komora Dubrovnik i Obrtnička komora Dubrovačko-neretvanske županije organizirali su stručno putovanje za županijske vinogradare i vinare od 24. do 27. travnja kada su posjetiti viljansko-seksarska vinogorja. Cilj je putovanja bio usporedba vlastitih dosegâ u vinogradarstvu i vinarstvu s mađarskim postignućima i istodobno upoznavanje mađarskih iskustava prije ulaska u Europsku uniju i nakon njega.

OSIJEK – Predstavnici Trgovačke i industrijske komore iz Debrecina, posjetili su 29. svibnja Županijsku komoru Osijek. Tom su prilikom u osječkoj komori održani poslovni razgovori osječko-baranjskih i gospodarstvenika Hajdubiharske županije. Mađarsko je izaslanstvo ujedno posjetilo i sajam Osijek EXPO – 16. Međunarodni sajam graditeljstva i opreme, te 9. obrtnički sajam koji se održava od 29. svibnja do 1. lipnja.

BUDIMPEŠTA – Komora Zagreb organizator je zajedničkog nastupa hrvatskih tvrtki na bijenalnome međunarodnom industrijskom sajmu „Industria 2008” koji će je održan od 27. do 30. svibnja u Budimpešti. SaJam se sastoji od šest tematskih izložaba: Energexpo – energitika, gospodarenje energijom; Fluidtech – tehnologija fluida; Subcon i podugovaranje, obrada metala, geotehnologija; Logoexpo – logistika; Mach&Weld – strojogradnja, alatni strojevi, strojevi, zavarivanje; Economic Forum – financijske i gospodarske usluge. Zajednički nastup hrvatskih tvrtki bio je u okviru tematske izložbe subcontractinga – podugovarateljskih poslova i poslovne suradnje u industrijskoj proizvodnji, uz mogućnost predstavljanja izlagača putem promotivnih materijala i proizvodnih uzoraka. Tijekom trajanja sajma Komora Zagreb na hrvatskom izložbenom prostoru od 20 četvornih metara osigurala je informatore te prostor namijenjen za poslovne razgovore.

SUMARTON – Već po tradiciji, u Sumartonu je priređen običaj Đurđeva, odnosno Dan Sv. Đure, kada su se u Pomurju palile ognjevi, a dječaci ih preskakivali. To je učinjeno 30. travnja kod doma kulture, gdje su se okupili članovi KUD-a da zajedno slože golemu vatru, da peku slanine na manjim vatrama i da kazuju pjesmu «Na Đurđevo na večerje, Sveti Đura kresa kure», a mali tamburaši svirali su pomurske napjeve. Na priredbi su pribivali i predstavnici Hrvatskog društva iz Ljubljane, Ljubica i Branko Antalašić, i razgovarali o daljnjoj suradnji.

Franjo Nemet, peljač KUD-a Konoplje

„Ja sam na svakoga plesača i na svaku plesačicu gizdav, a tako i na našu domaću publiku da ima interesa za našu kulturu još uvijek...”

Zastupnik HMS-a u Kemlji Mate Nović s tortom i peljač KUD-a Konoplje (sliva)

Franjo Nemet jur peto ljetu dirigira Kulturno-umjetničko društvo Konoplje, i svaki tajedan se iz Beča vrne domom, probe držati: – U našem društvu nastupaju tančoši od 18 do 65 ljet starosti, i morem reći da si daju srce i dušu za hrvatstvo, za gradišćansku kulturu. Mi djelamo za naše selo, za naše ljude, za naše Hrvate. Oni ljudi ki su nas negde vidili na pozornici u Austriji ili Ugarskoj, oni moru zapravo osvidočiti s kakovim oduševljenjem djelamo, i po licu tančošev i naši jačka čedu znati zač smo mi toliko ljet na pozornici, ča nije ni puno. Moja najveća želja, a tako i mojega društva je da se povežemo zopet s

Hrvatskom, svejedno iz kojega dila dobijemo partnerstvo, nam je nek to važno da oni budu isto tako volili nas kako mi volimo matičnu zemlju, Hrvatsku. Već od dvajset ljet smo imali prijateljsku vezu s Pleternicom, nažalost moram da to kažem, nije naša krivica bila da su se veze prekinule. Ovo današnje svečevanje daje takorekuć jedan švung, odsad ćemo sigurno još bolje djelati, napraviti ćemo sve ča imamo u planu. I na kraju moram još reći da sam ja na svakoga plesača i na svaku plesačicu gizdav, a tako i na našu domaću publiku da ima interesa za našu kulturu još uvijek.

Tančoši „Konoplja” su najmladji med kemljanskimi društvima

Tri jubileji za kemljansku hrvatsku subotu

Miloradićev zbor, Mali Dunaj, Konoplje – skupa 50 ljet

Dica iz čuvarnice Sunašce su pokazala hrvatske igre i tance

Tamburaši su ovom prilikom imali prvi nastup

Hrvatska manjinska samouprava Kemlje vjerojatno još nigdar nije dovidob toliko ljudi pozvala na svoj Hrvatski dan kot ovom iznimnom prilikom, kad su sve tri hrvatske grupe skupa svečevale okrugli jubilej. Spomenuti jačkari i tančoši, ako skupazbrojimo ljeta njevoga djelovanja na gradišćanskoj sceni, 19. aprila, subotu, zabilježili su 50. obljetnicu postojanja i neprekidnoga funkcioniranja. Zato se je sve odvijalo u familijarnoj, jako svečanoj atmosferi, s prikldavanjem darov, čestitkama i vijenci od kitic. Moderatorica, glavna organizatorica i domaćica je bila i ovput, kot i svenek najaktivnija, predsjednica Hrvatske manjinske samouprave Micika Nović-Štipković ka je s humorom zapletene rečenice mišala sa svojom špontošču, a zahvaljujući tomu su suzama većkrat odgovorili i smihi. Najprlje su najmladji iz čuvarnice Sunašce prikazali svoj tančeno-jačkarni program, zatim su na red zašli školari ki su si za ovu priliku dugi igrokaz zavježbali na hrvatskom jeziku. Prvi nastup su imali pred publikom mjesni dički tamburaši, ke lani od septembra podučava György Szabó, i nije im zaman pripao burni aplauz. Načelnica sela Zsuzsanna Balsay, ka točno deset ljet pelja seoske posle, nije samo čestitala slavljnikom nego je je hrabrila da bi si i dalje očuvali jezik i kulturu u vlašćem selu, kade se zna koliko je ugrožena hrvatska rič. Na to je obratila pažnju pred publikom i mjesna učiteljica hrvatskoga jezika Eržika Pormüller s tim naglaskom da u školi „sve manje dice se uči hrvatski jezik. Poslovica kaže da svaki človik toliko vridi koliko jezikov govori. Nažalost, ako pogledamo od septembra, u 1. razredu od 30 učenikov nek sedmimi su upisani na hrvatski jezik. Ako ovako ide dalje, jezik će se kod nas zgubiti.” Gledajući bogati repertoar društav, vanjski promatrač bi to momentalno držao i nemogućim. Da je

trideset ljet još i u jednom hištvu čuda, ne onda u jednom zboru, to je bila zopet najava Marije Nović-Štipković ka je na neki način i peljala desetljeća dugo zbor Mate Meršić Miloradić, u kom već ne jaču muži. Uz jačku se strefu svaki tajedan većinom udovice, zrelije žene u mirovini ke su i sad s vekšinom sa suzami u oči jačile za publiku. Za sve bivše, nekadašnje člane su bile predane ruže, a na spominak pokojnim kotrigom, točno ih je 24, nažgane su sviće ke su gorile skroz do kraja programa na pozornici. Posebno je pozdravljena Eržika Štummer, ka je svenek jako čuda pomagala svakomu zboru, prvenstveno u šivanju narodnih nošnjov, a važnu ulogu ima i u spasenju mjesnih običajev. S punom košarom darov, gratulacijov i najlipšimi jačkami su došli čestitati iz susjedstva pjevači zbora Jorgovan, a Tilda Kőrösi, rodjena Kemljanka, je pozvala sve nazočne na skupno jačenje pjesme „Lijepa naša zemlja Hrvatska“. Kulturno-umjetničko društvo Konoplje se je predstavilo s dvimi domaćimi koreografijami na peti jubilej postojanja, a najbolje je tančošem navijao peljač i koreograf Franci Nemet, kojega smo, hvala Bogu, u zdravlju našli poslije teške bolesti. Zbor Mali Dunaj 15 ljet jači pod peljanjem Edite Vecsei, a u najnovije vrime iznenadjujuće, ali u pratnji mlade citerište. Gdo bi bio mislio da znaju tako lipo glušati dalmatinske pjesme uz ugarsko glazbalo. Niz ljet kontaktiraju Kemljanci sa sambotelskim zborom Djurdjice, koji je zapravo kuruš gradske Hrvatske manjinske samouprave. Ovom prilikom su se predstavili sambotelski jačkari i jačkarice pod vodstvom nove dirigentice Éve Szerdahelyi, ka je pred kratkim još peljala židanski zbor „Peruška Marija“. Iako je kulturni program zopet jako dug bio, slijedila ga je večera i istinsko prijateljsko druženje do zore.

-Timea Horvat-

Zoltan Vojnišek, član „Maloga Dunaja“

„Jačit ću dokle ne umrem...“

Kemljanski jačkar se zna veseliti i glavnoj urednici Hrvatskoga glasnika Branki Pavić Blažetin

Zoltan Vojnišek, član zbora Mali Dunaj, svoje čuti je te jubilarne noći podilio s nami: – Va grupu sam stao pred trimi ljeti aš su me poiskali da moj glas nucaju, ne znam zač. Moj glas je falio, tako su mi rekli. Dvajset ljet va Esteraji djelam, i tote hasnujem hrvatski jezik, kojega sam si naučio od oca i od majke. Kot dite nisam znao po ugerski se pominati, nek po hrvatsku, a tako mi i danas hrvatske jačke bolje ležu, jačenje naših pjesam to mi bolje gre. Moje srce to producira, a malo je takovih jačak ke ja ne bi znao. Hrvatski jezik ja pozabiti ne znam, ali doma s tim jur teško gre. Med sobom se ne pominamo po hrvatsku ni u zboru, i doma, ako mi gdo ne dojde ki se zna po hrvatsku, sve ide po ugerski. Moje kćerke ne znaju se pominati, razumu sve, ali govoriti ne kaniju. Ne znam, ako ja umrem, onda je jeziku fajront kod mene, va mojem stani. Kad me pitate za kvalitetu našega kuruša, mislim da smo na drugom ili trećem mjestu, ovde va kulturnom životu. Ja jako rado imam ljude, ako vidim nekoga koga poznam, ja se tomu veselim, onda je meni srce va mjesti. Pak i onda kad jačim, a jačit ću dokle ne umrem. Bar si ja tako mislim, to mi nigdor zet ne more. Moj otac su me naučili jisti, djelati, piti i jačiti, ja po tom kanim i dalje živiti!

Jačkari su častili i svoje najstarje i najvridnije kotrige

SEGEDIN – Radi proširenja uspostavljene gospodarske suradnje između Županijske komore Osijek i Trgovinske i industrijske komore iz Segedina, gospodarstvenici Osječko-baranjske županije posjetili su 29. travnja Segedin. Tom su prigodom održani poslovni razgovori gospodarstvenika dviju regija.

ČAKOVEC – Od 24. do 30. travnja održani su Međimurski dani u čijim su okvirima u pojedinim naseljima županije organizirani razni programi. Cjelotjedni programi bili su posvećeni spomenu obitelji Zrinskih, naime, 2008. godina u Međimurskoj županiji posvećena je njihovu spomenu. Na svečanosti i programu povijesne postrojbe, te na misi za Zrinske i Frankopane u župnoj crkvi Svetog Nikole biskupa nazočili su predstavnici Pomurja. Članovi Mješovitog odbora Međimurske županije s pomurskim Hrvatima s mađarske strane položili su vijenac kod spomenika Nikoli Zrinskom.

GORNJI ČETAR – Pred kratkim su dva dane dugo boravili školari, učitelji Osnovne škole Kupljenovo-Luka skupa sa zastupnici grada Zaprešića i naselja Hruševca u ovom južnogradišćanskom selu, a ovoga vikenda se očekuju gosti iz Siska. Hrvatska manjinska samouprava Gornjega Četara kot i peljačtvo HKD-a „Četarci”, s novinarskim posredovanjem (prik Timee Horvat ter Željka Maljevca), su stupili u kontakt sa sisačkim folkloraiši, i ovo će biti prvi susret pri kom će se vjerojatno dogovoriti za trodnevnu turneju Četarcev u Hrvatskoj. Naime, u čast Dana Siska ter zaštitnika, biskupa Sv. Kvirina (ki je rođen u hrvatskom gradu i mučenički je ubijen u Sambotelu) se i ovo ljeto priredjuju „Junjski folklorni susreti”. Na ovu orijašku priredbu su dostali poziv i četarski folkloraiši, na ku se jur nestrpljivo pripravljaaju i s novijom koreografijom „Četarskim fašnjakom”.

KOTORIBA, KERESTUR – Osnovne škole tih naselja već više od jednog desetljeća vrlo dobro suraduju. Na veće priredbe učenici i nastavnici međusobno se pozivaju. Ovaj su put, 20. travnja, keresturska djeca bila primljena u Kotoribi na Susretu mažoretkinja, što je organizirala Udruga kotoripskih mažoretkinja. Sudjealovalo je dvjestotinjak djevojčica i djevojaka koji su se predstavile svojim programom. Keresturski učenici predstavili su se mornarskim plesom, koji je imao velik uspjeh. Nakon šarolikog programa slijedilo je druženje.

Opraštanje u pečuškoj Hrvatskoj gimnaziji

*Ne boj se, nisi sam! Ima i drugih nego ti
koji nepoznati od tebe žive tvojim životom.
I ono sve što ti bje, ču i što sni,
gori u njima istim žarom, ljepotom i čistotom. (Tin Ujević)*

U Hrvatskoj gimnaziji Miroslava Krleže 26. travnja bilo je iznimno svečano. Opraštali su se maturanti, učenici 12 razreda, njih 23, od kojih su neki proveli i 12 godina u klupama naše pečuške škole. S razrednikom Ákosem Kollárom provedene četiri godine obilježila su i događanja u posljednjih nekoliko tjedana. Maturalni izlet u Republiku Hrvatsku, sveta misa za maturante 24. travnja na hrvatskom jeziku u crkvi Snježne Gospe, te opraštanje. Od čega se zapravo opraštaju naša djeca? Ne opraštaju se ona od nas, opraštaju se tek simbolično od škole koja kao i zajednica još mnogo toga očekuje upravo od njih. (Sa svakim nešto dijeliš, i više vas ste isti.) Pozdravljajući ugledne goste, među njima i Mišu Heppa, predsjednika HDS-a, te treću konzulicu Generalnoga konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu Katju Bakiju, ravnatelj škole Gabor Győrvári između ostalog je rekao: Svi ste vi naša djeca. Dragi maturanti, ma koliko vi bili visoki, ma koliko godina imali, za nas ćete ostati onakvi kakve smo vas upoznali, a dobit ćete i ubuduće svestranu pomoć da postanete onakvi kakvi želite postati, čime želite upotpuniti vlastito napredovanje, osobne uspjehe. Potom je ponajboljima predao diplome i priznanja. Najveće školsko priznanje, Nagradu Miroslava Krleže, ove je godine ravnatelj škole uručio Dánielu Soltészu koji je 12 godina svoga školovanja proveo u klupama naše pečuške škole. Uz njega diplomama su nagrađeni: Julián Bede, Zsófia Apró, Nikolett Lőrincz, Anita Sajčan, Ladislav Šindler, Alexandra Busz. U ime maturanata oprostili su se na hrvatskom i mađarskom jeziku Arnold Barić i Angéla Németh.

Kako i rekoše učenici 11. razreda, preos-

Dániel Soltész

taje još matura, a prijateljstva koja su se rodila, pa i ljubavi u hodnicima škole, i nadalje će trajati iako će ti hodnici biti pomalo i tužni bez sadašnjih maturanata, i čekati će ih, kao i škola, da se vrate, da podijele radosti i tuge, uspjehe i neuspjehe jer alma mater je samo jedna. Ona nas određuje uveliko, oblikuje naše mišljenje o važnim i sudbinskim pitanjima, pušta nas spremne na ulicu života. Doduše, ključ je bio i ostao u našim rukama i njime otvaramo vrata znanja, mogli bismo slobodno kazati, širinu naših obzorja koja će biti potpuna tek ako se pridržavamo često spominjane krilatice „Putujte! Govorite jezik naroda u kom se zadesite, ali se vraćajte korijenju kao potoci izvoru svome!”

Branka Pavić Blažetin

Bermanje i predaja obnovljene crikve na Undi

Bermaniki iz Hrvatskoga Židana: Sabina Tengelić, Patricija Kolnhofer, Balázs Kőhegyes, Adriana Horvat i Henrieta Kálmán

„Još te moram, Mat, pozdravit, još jednoč ti spivat dojt! Sinka tvoga još pohodit, onda ću va stan moj projt” – se je čula jačka pri biškovskom ulazu u crikvu na Undi 12. aprila, subotu, otpodne u 15 uri. Lajos Pápai, biškov Jursko-mošonsko-šopronske županije, i na bermanje pripravljena dica iz Hrvatskoga Židana, Kisega i Unde, a i njevi bermanski kumi, roditelji, rodjaki i poznaniki su napunili na ov veliki dan obnovljenu i lipo nakinčenu undansku crikvu. Poslije biškovskoga pozdrava – i na hrvatskom jeziku – biškov je govorio o važnosti krizme, prik ke će nastati sudioniki punopravni člani kršćanske crikve. Iz Hrvatskoga Židana petimi, iz Unde trimi i devet odraslih se je s dušom i tijelom pripravilo na ov važni događaj svojega života.

Franjo Guzmić, načelnik Unde, je zahvalio svim ki su podupirali renoviranje. Stroški iznašaju blizu devet milijun forintov. Biškovija Jursko-mošonsko-šopronske županije je s 4.2 milijun, Ministarska kancelarija (nekadašnji Ured za nacionalne i etničke manjine u Mađarskoj) s 800 jezero, undanski vjerniki s jedan milijun forintov su podupirali obnovu, a ostalo je financirala mjesna Crikva, pomoću naknade crikvene štete.

Martin Išpanović, uime Ureda za nacionalne i etničke manjine u Ugarskoj, zahvalio je svim ljudem za složnost na vjerskom polju, a posebno je zahvalio trud gospodina Štefana Dumovića jer, kako je rekao, ovo je već četvrta crikva ka je pomoću farnika Dumovića u kratkom vrimenu popravljena, obnovljena. Vjerska proslava je dala mogućnost i za pozdrave jubilanov. Márton Balogh je slavio

Bermaniki iz Unde: Judit Lapicz, Adrian Dömötör i Nikoleta Gati

40-ljetnu obljetnicu svojega kantorskoga posla u undanskoj crikvi, kade je dvojezično pomagao sv. maše i kršćanska svečevanja. Janoš Kolosar je istodobno slavio svoju 35. obljetnicu kot blagajnik i crikvenjak u našem selu. S gospodjom Gosztom i Pištom Bušićem on redi, čisti i ukusno kinči, ulipšava naš Božji dom.

„Zdrava diva, svih milosti puna, vječnog sunca opstrije te sjaj...” je jačio narod kod biškovskoga izlaska. Svečevanje su muzički oblikovali undanski tamburaši. Vjeroučiteljica Žuža Horvat je s veseljem gledala svoje

Izradila: Dijana Kovačić
iz Fičehaza

O Starinu i starinskoj školi

Selo Starin, mađarski Drávasztára, leži na obali rijeke Drave. Najistočnije je to selo u hrvatskoj Podravini koju čini sedam naselja: Starin, Drvljanci, Martinci, Križevci, Brlobaš, Lukovišće, Novo Selo, Potonja. Crkva, simbol sela, sagrađena je dobrovoljnim radom, u samo godinu dana, 1948. godine, u neogotičkome stilu. Hrvatsko je to selo već stoljećima, i dan-danas u njemu živi petstotinjak stanovnika, većina njih su Hrvati. U selu čete naći dom kulture, liječničku ordinaciju i školu, koju ove školske godine pohađa 54 učenika u osam razreda, po dva razreda sjedi u jednoj učionici. 1–3., 2–4., 5–6. i 7–8., četiri učionice, zbornica, informatički kabinet, blagovaonica. U školi radi sedam pedagoga, svi se predmeti predaju na mađarskom jeziku, a svi učenici škole tjedno četiri sata pohađaju i nastavu hrvatskoga materinskog jezika. Najveći ponos i sela i škole jest školski tamburaški orkestar „Biseri Drave” koji marljivo vježba pod rukom nastavnika Tibora Kedvesa. Na obali Drave i na tri ribička jezera može se do mile volje pecati.

školare po bermanji i dilila im je spomen-dare da nigdar ne pozabu važnost ovoga dana. Ufamo se da će oni to u budućnosti i sa svojim životom i čuvanjem i poštivanjem vjere pokazati.

Marija Fülöp-Huljev

GRAJAM prvi put i s izvodjači iz Austrije

Gradišćanska jačka mladih (GRAJAM), po gradišćansko-hrvatskoj peldi u Austriji, je sve popularnija i u Ugarskoj, a to pokazuje i velik broj naticateljev. Nedilju, 27. aprila, je dvorana četarskoga kulturnoga doma znamda i postala premala ter preuska za siliju ljudi ki su došli zabavljati se i aplaudirati talentiranim izvodjačem, sad prvi put i iz Austrije. Kako je rekla Magda Horvat-Nemet, ravnateljica gornjočetarske osnovne škole, pokidob se ljetos približavaju 20. obljetnici partnerstva s vincjetskom školom, sad su i onkraj jur srušenoga hatara mislili da će poslati svoje male jačkarne ambasadore na četarsku pozornicu. Kako smo to vidili po krajnji rezultati, s fenomenalnim uspjehom. Uza to su ovoga vikenda u prijateljskom zagrljaju imali Četarci još i školare, učiteljice iz hrvatske ustanove Kupljenovo-Luka ter političku delegaciju jur iz spomenutoga mjesta kot i iz Zaprešića. Dio programa su pratili, a morebit kljetu i oni dobivaju volju da sudjeluju na ovom jačkarom naticanju, koje se je očividno dopadalo i gostom.

Interes je sve veći za ovu regionalnu školsku priredbu i sa strane vrhovnoga hrvatskoga zastupništva, tako su ovput počastili jačkarom spravišće brojni gosti s političke scene, kot i iz civilne sfere. Predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp, predsjednica Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj Marija Pilšić, ili Edit Mühlgaszner, nadzornica hrvatskoga školstva u Austriji, su ovput bili pozdravljeni s još brojnim predsjednicima hrvatskih manjinskih samoupravov, načelnici gradišćanskih sel. Ljetos je uspio organizatorom sastaviti stručni žiri od muzičarov i jačkarov, pokidob su ovu tešku zadaću na se zeli Ana Jušić, učiteljica glazbe u gornjočetarskoj osnovnoj školi i peljačica šičkoga zbora Slavuj, Jolanka Kočiš, petroviska dirigentica ženskoga zbora Ljubičića i učiteljica glazbe u dotičnoj dvojezičnoj školi, Szabolcs Nemet, bubnjar, bivši muzičar četarskoga benda Panche-rock, ter ne nazadnje petroviska pjevačica Timartrija, a momentalno Pinka-banda, Zorica Moric-Timar. U peturnom maratonskom programu, koji je durao s ocjenjivanjem žirija skupa toliko, vidili smo 28 produkcijov solistov, duetov i trija. Većinom su to bili jur rutinirani, mnogokrat vidjeni liki na četarskoj pozornici, a naravno bilo je med njimi i takovih ki su se prvi put isprobuvali u ulogi pjevača, pjevačice, prvenstveno iz Osnovne škole Mihályja Vácia iz Sambotela, Osnovne škole iz Vincjeta, i u zastupništvu Dopunske škole iz Kisega. Nažalost, ovo ljeto nismo imali nijednoga naticatelja iz Čeprega, manje ih je došlo iz Petrovoga Sela, Koljnofa kot i iz Gornjega Četara. Na sedmom GRAJAM-u se je moralo otpjevati po slobodnom izboru jednu narodnu i jednu pop-rock, zabavnu pjesmu s hrvatske estrade. Najpopularnije hrvatske izvodjačice su med dicom još vik Severina i

Ines Wukić i Nikoleta Gati dobitnice nivo-nagrade

Dvorana četarskoga kulturnoga doma je bila preuska za siliju ljudi

Dzszenifer Hanzsek i Laura Póhr, školarice sambotelske škole Mihályja Vácia, prvi put su jačile na GRAJAM-u

Danijela. Tu i tamo smo mogli čuti Oliverovu, Tajčijevu, Laninu jačku ili manje poznate melodije od Plavoga orkestra, Parnoga valjka, Novih fosilov. Pri kasni večernji ura nestrpljivo dočekani rezultati uz hasnovite tanače predsjednice žirija Jolanke Kočiš su bili sljedeći.

U prvoj kategoriji (izvodjači od 1. do 5. razreda) za pjevanje narodne jačke brončanu kvalifikaciju je dobila Koljnofka Monika Neubauer (5. razred) za pjesmu „Va zelenoj gori“, srebrnu kvalifikaciju je dostao Židanac Valentin Csányi (5. razred, Dopunska škola kiseške Hrvatske manjinske samouprave) za „Ki pije vince“. U pjevanju zabavne pop-

jačke brončano mjesto je pripalo Silvani Pajrić (Dvojezična škola Koljnof, 5. razred) za Oliverovu jačku „Iznad sunca zlatnoga“, a srebrnu kvalifikaciju je zaslužila Vivien Kiss iz 5. razreda gornjočetarske škole, za Danijelinu pjesmu „Rano je, rano“. Zlatno ocjenjivanje u pjevanju narodne, kot i pop-pjesme je dobila jedna ter ista osoba, školarica 4. razreda iz Vincjeta, Ana Shwarcz ka je perfektno izjačila „Oj, Jelena, Jelena“ i Tajčijev nekadašnji šlager „Hajde da ludujemo“.

Nivo-nagrada i najvrjedniji dari naticanja, kojega je predao Čaba Horvath, direktor Croatice, su takaj uručeni pjevačici iz Austrije ka pohadja 4. razred vincjetske škole. Ines Wukić na svojem prekrasnom glasu je prvo odjačila narodnu „Mila je miloga“, a zatim još jedan stari šlager od Tajčija, pod naslovom „Dvije zvjezdice“. Po burnom aplauzu publike točno se je dalo slutiti da nje nastup

Ana Shwarcz iz Vincjeta je dobila zlatnu kvalifikaciju

Med najmladjimi naticateljima nivo-nagradu je zaslužila za svoje jačanje Ines Wukić iz Vincjeta. Na slici prikazane dare od direktorice četarske škole Magde Horvat-Nemet

neće ostati prez priznanja. Druga kategorija (izvodjači od 6. do 8. razreda) je bila još šarenija od zgora navedene. Za svoju gradišćansku jačku „Sirota sam ja“ je dobio domaćin 6. razreda Marko Bošić, brončanu kvalifikaciju, a Šičanka Šarolta Varga, učenica 7. razreda gornjočetarske škole, srebrno mjesto. Ona je sa „Glava mene boli“ uvjerila žiri da čistim glasom i jako emotivno zna pjevati. Zlatno mjesto je dobila undanska folkloristica Vivien Fülöp, školarica 6. razreda u Horpaču, s jačkom „Tri ljeta sam te ljubila“. U pjevanju zabavne jačke brončana je bila Severinina melodija „Da si moj“, u izvedbi Kemljanke Laure Čizmadia iz 7. razreda. Iznenađujuće je bilo viditi dobitnicu

lanjske titule „Glas Gradišća“ i na ovom natičanju, ali nje jačanje sa Severininom pjesmom „Idi“, ovput je bilo dovoljno samo za srebrno mjesto. Zlatna kvalifikacija je dodijeljena jur poznatoj mjesnoj kraljici pjevanja Anetki Poljak za Laninu pjesmu „Najbolja glumica“. Vlasnica nivo-nagrade je postala solistica KUD-a „Veseli Gradišćanci“ na Undi, Nikoleta Gati, učenica 8. razreda u horpačkoj školi. Žiri je posebnu nagradu u ponudi Želježnožupanijske hrvatske samouprave dodijelio Židanki Katiki Sabo, pokidob je ona i betežna vanstala i do kraja otpjevala svoje. Školska direktorica je ekstar zahvalila još tehničarom Mariji Boór i Albertu Handleru. Kako je obećao direktor Croatiae Čaba

Dobitnica nivo-nagrade je bila Undanka Nikoleta Gati

Horvath, uprav tako kot i lani, pobjednici GRAJAM-a i 2008. ljeta će dostati svoju CD-ploču, a snimanje počinje u juniju.

Ovu orijašku priredbu su novčano potpomagali Hrvatska državna samouprava, Društvo Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, Hrvatska samouprava Jursko-mošonsko-šopronske županije, Zaklada za četarsku školu i Croatia.

-Tiho-

Naticatelje su čekali brojni i vridni dari

Pobjednici GRAJAM-a 2008. Njev glas će vrijeda biti snimljen na CD-ploči

Pjevački susret je otvorio nardarski tamburaški sastav koji je nedavno dobio zlatnu kvalifikaciju u Čepregu

MALA NARDA – Na Duhovsku nedilju se priredjuje športsko otpodne za stanovnike sela. Ovakovo druženje je prlje nekoliko ljet začela organizirati seoska mladina, pod peljanjem Elvire Verhaš. Po nje riči ljetos 11. majuša, od 14.30 uri čekaju sve zainteresirane na mjesno športsko igrališće kade su za dicu predvidjena različita naticanja u bižanju, skakanju u vreći, bicikljanju. Odrašćeni će moći pogledati prijateljsku nogometnu utakmicu med seniorskimi ekipami Male i Velike Narde, vlić će se uže, a najhrabreniji će moći pokazati svoju šikanost i u hitanju panja. Za večer se rikta seoski bal s petroviskim bendom Čungam.

GORNJI ČETAR – U seoskoj kapeli Sv. Fabijana i Sebastijana cijelo ljet se služi samo jedna jedina maša na Križevske dane. Ljetos je to palo na 28. april, pondiljak, kad su Četarci dodatno mogli svečevati. Naim, rođeni Četarac Andraš Bauer i rođena Četarka Irma Polczer su se na svojem dijamantnom veselju ponovo našli pred oltarom da bi si rič ljubavi počvrstili jedno drugom i pred Bogom ter brojnom familijom. Njevo hištvo u 80. ljetu žitka je blagoslovio petroviski farnik Tamás Várhelyi, a potom se je i „skromno svadbovalo”, naravno, kade drugdir nek u četarskoj Gorici.

PETROVO SELO, HRVATSKI ŽIDAN, PLAJGOR, UNDA, KOLJNOF – Prvu svetu pričest će proslaviti petroviska farska općina na Duhovski pondiljak, 12. majuša, s 14 dice, a tajedan dan kasnije, u nedilju, redom će svoju radost prvoga pričješćanja imati i dica u Hrvatskom Židanu, Plajgoru i Undi, kade će ih posebno pozdraviti i njev dušobrižnik Štefan Dumović. Isti dan pred roditelji i farskom općinom će prvi put stupiti k Gospodinovomu stolu i 17 koljnofskih prvopričesnikov.

Ispravak

Poštovani čitatelji, u Hrvatskom glasniku broj 18, od 30. travnja, tekst *Opraštanje u HOŠIG-u*, na 12 stranici potpisan je s *Tiho* dok je napis i fotografiju zapravo načinila Bea Letenjei. Molimo Vas da uvažite i ispravak i ispriku.

Uredništvo

Đurđevdanski međunarodni podravski kup

U barčanskom restoranu „Mokka”, u organizaciji mjesne Hrvatske samouprave i športskog referenta gradske samouprave Gábor Horváth, 26. travnja s početkom u 14 sati održan je drugi po redu Đurđevdanski međunarodni podravski kup u kuglanju za ženske i muške ekipe. Pozivu su se odazvale hrvatske samouprave iz Novog Sela, Potonje, Dombola, Šeljina, Martinaca, Kapuša, Boljeva, orkestar „Vizin” iz Pečuha, a bili su ondje, naravno, i prijatelji iz Matice, iz Pitomače.

Cilj je ovog susreta da sa športom zblži samouprave u Podravini i Šomođskoj županiji. To je izvrsna prigoda i za to da se vježba jezik, da se razmijene iskustva.

Budući da mi, Podravci, volimo veselje, nakon natjecanja u kuglanju orkestar „Vizin” pobrinuo se za dobro raspoloženje.

Od deset muških i pet ženskih ekipa najbolje rezultate postigle su ove ekipe:

Muškarci:

1. Novo Selo (Pišta Schutzmann, Levente Varga, Grga Ilijašić) 105 pogodaka
2. Vinogradari iz Pitomače (Slaviček, Selember, Vranek) 99 pogodaka
3. Bečari (Đuro Kovač, Zoltan Vizvari i Marton Horváth, orkestar Vizin) 95 pogodaka.

Žene:

1. Barčanske dekile (Jana Njari, Andrea Kovač, Gabriela Vacko) 81 pogodak

2. Dombolske dekile (Ruža Šebešćen, Anita Darok, Monika Bata) 76 pogodaka

3. Vinogradarke iz Pitomače (Andrea Tomašević, Mirica i Martina Slaviček) 70 pogodaka.

Kao pojedinci istaknuli su se kod muškaraca: Đuro Kovač (Barča, 50 pogodaka), Pišta Schutzmann (Novo Selo, 42 pogotka), Levente Varga (Novo Selo, 40 pogodaka), a kod žena: Janja Njari (Barča, 51 pogodak), Anita Darok (Dombol, 42 pogotka), Gabriela Vacko (Barča, 40 pogodaka).

Pobjedničke su ekipe nagrađene kupom, a pojedinci medaljama.

Nadamo se da će ovo športsko druženje na Đurđevo postati tradicijom u Barči i uvijek će nam se pridružiti naši Hrvati u sve većem broju.

apb

Emigranti

Hrvatsko kazalište Pečuh ovih se dana priprema za svoju novu premijeru. Radi se na tekstu Slawomira Mrożeka „Emigranti”, u režiji Želimira Oreškovića, u prijevodu Mirjane i Mladena Martića. U predstavi – čija se premijera očekuje 16. svibnja s početkom u 19 sati na sceni Hrvatskoga kazališta Pečuh – glume Slaven Vidaković i Stipan Đurić. *Foto: László Tóth*